

Komparace způsobu řešení finanční krize společnosti sanačním způsobem na Slovensku a v České republice

Comparison of the method of solving the company's financial crisis by means of rehabilitation in Slovakia and the Czech Republic

Jindřiška Chodurová¹

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8498-5526>

Abstrakt

Tato práce analyzuje schválené reorganizace v České republice a restrukturalizace na Slovensku v letech 2019 - 2022. Cílem je provedení analýzy schválených reorganizací a restrukturalizací v letech 2019 - 2022. Data byla získána z veřejně dostupných zdrojů. Vstupními daty byly počty provedených reorganizací a restrukturalizací ve sledovaných letech v České republice a na Slovensku. Z analýzy vyplynulo, že reorganizace i restrukturalizace mají pozitivní dopad na společnosti. Délka insolvenčního řízení je na Slovensku kratší a v České republice delší. Nicméně kladný přínos sanačního způsobu řešení insolvenčního řízení je převyšující.

Klíčové slová

Reorganizace, Restrukturalizace, Finanční krize, Insolvence, Úpadek, Sanace

Abstract

This thesis analyzes approved reorganizations in the Czech Republic and restructuring in Slovakia in the years 2019 - 2022. The goal is to perform an analysis of approved reorganizations and restructurings in 2019 - 2022. The data was obtained from publicly available sources. The input data were the number of reorganizations and restructurings carried out in the monitored years in the Czech Republic and Slovakia. The analysis showed that both reorganization and restructuring have a positive impact on companies. The length of insolvency proceedings is shorter in Slovakia and longer in the Czech Republic. However, the positive benefit of the remedial method of resolving insolvency proceedings is greater.

Key words

Reorganization, Restructuring, Financial crisis, Insolvency, Bankruptcy, Rehabilitation

JEL classification

G34, G30, G01

1 Úvod

Reorganizace je specifický sanační postup řešení úpadku. Má svá stanovená pravidla daná zákonem. Ten stanovuje přípustnost pouze za splnění daných podmínek.

V případě úpadku podnik zaniká bez náhrady. Jedná se tedy o likvidační způsob. V případě reorganizace nedochází k zániku podniku, ale podnik dále provozuje činnost a z výnosů hradí zajištěné pohledávky. Jedná se o sanační způsob. Nesplnění reorganizačního plánu přechází podnik do konkurzu. Oddlužení se týká hlavně fyzických osob a manželů.

¹ Department of Economics, VŠB – Technical University of Ostrava, Sokolská tř. 33, Ostrava 70200, Czech Republic, e-mail: jindriska.chodurova.st@vsb.cz

V případě konkurzu podnik zaniká bez náhrady. Podnik ukončuje svůj provoz. Majetek je zpeněžen a získaný výtěžek je následně vyplacen poměrným způsobem přihlášeným věřitelům. Rovněž dochází k ukončení pracovních vztahů zaměstnanců. V případě reorganizace nedochází k zániku podniku, ale podnik dále provozuje činnost a z výnosů hradí zajištěné pohledávky. Činnost podniku kontroluje insolvenční správce a překládá soudu zprávu o průběhu plnění reorganizačního plánu. Oddlužení se týká hlavně fyzických osob a manželů. Reorganizace je specifický postup řešení úpadku. Má svá stanovená pravidla daná zákonem. Ten stanovuje přípustnost pouze za splnění daných podmínek.

V České republice platí zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) ve znění pozdějších předpisů (dále jen insolvenční zákon), ve kterém jsou stanoveny druhy úpadků dlužníka, resp. právnických a fyzických osob.

Na Slovensku platí zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (dále jen „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“), ve kterém jsou stanoveny podmínky pro konkurz, restrukturalizaci a oddlužení.

Do obou výše uvedených zákonů bylo implementováno nařízení Evropského parlamentu a rady 2015/848 o insolvenčním řízení ze dne 20. 5. 2015. Implementace nařízení do národní legislativy je důležitá zejména s ohledem na přeshraniční obchody a společnosti. Podle nařízení si Unie stanovila za cíl vytvořit prostor svobody, bezpečnosti a práva.

2 Literární rešerše

Truneček (2000) definuje, že *„krize podniku představuje takovou situaci, která vzniká v důsledku negativního, nepředvídatelného nebo jen těžko předvídatelného vývoje interních a externích faktorů a ohrožuje tak prosperit, stabilitu, ale i budoucí existenci podniku.“*

Poláček (2017) definuje, že *„firma, která upadla do konkurzního řízení, má několik legislativně podpořených možností, jak se s touto situací vypořádat a splatit věřitelům peníze.“*

Insolvenční řízení podává dlužník nebo věřitel. Podle insolvenčního zákona se insolvenční řízení *„zahajuje dnem, kdy insolvenční návrh dojde věcně příslušnému soudu.“* (Insolvenční zákon, Díl 1, § 97, odst.1). *„Zahájení insolvenčního řízení oznámí insolvenční soud vyhláškou, kterou zveřejní nejpozději do 2 hodin poté, kdy mu došel insolvenční návrh podaný dlužníkem.“* (Insolvenční zákon, Díl 1, § 101, odst. 1). *„Zahájení insolvenčního řízení může mít negativní vliv na byznys dlužníka, může podstatně ovlivnit jeho reputaci.“* (Sprinz a kol., 2019).

Sprinz a kol. (2019) definuje, že *„dlužník má právo se s věřiteli ještě před usnesením o úpadku domluvit na reorganizačním plánu a navrhnout jej soudu.“* V tomto případě se jedná o tzv. zkrácenou (předpřipravenou) reorganizaci.

Maršíková (2017) uvádí, že principem reorganizace je *„postupné uspokojování pohledávek věřitele při zachování provozu dlužníkovy podniku, zajištěné opatřeními k ozdravění hospodaření podle soudem schváleného reorganizačního plánu s průběžnou kontrolou jeho plnění ze strany věřitelů.“*

V insolvenčním zákoně jsou v § 316 přesně definovány podmínky pro provádění reorganizace. *„Reorganizace není přípustná, je-li dlužníkem právnická osoba v likvidaci, obchodník s cennými papíry nebo osoba oprávněná k obchodování na komoditní burze podle zvláštního právního předpisu.“* (Insolvenční zákon, Díl 1, § 316, odst. 3).

Schönfeld (2018) definuje, že *„většina skutečných restrukturalizací však počítá s tím, že jak na straně věřitelů, tak i na straně majitelů dojde k ‚obětem‘, tedy k vývoji, který lze souhrnně nazvat ‚ztrátou‘. Cílem procesu je tuto ztrátu minimalizovat a učinit ji nižší, než jaká by nastala při reorganizaci či konkurzu.“*

Dalšími podmínkami stanovenými zákonem pro schválení reorganizace jsou celkový roční úhrn čistého obrátu dlužníka musí dosahovat za poslední účetní období předcházející

insolvenčnímu návrhu alespoň 50 mil. CZK nebo dlužník zaměstnává nejméně 50 zaměstnanců. Naproti tomu podle Slovenského zákona je jediná podmínka úpadek společnosti. Podmínkou je sestavení restrukturalizačního posudku.

Návrh na podání povolení reorganizace může podat dlužník nebo přihlášený věřitel.

Obsah návrhu v České republice je přesně stanoven v insolvenčním zákoně. V § 319 jsou shrnuty podmínky jak pro návrh podaný dlužníkem, tak pro návrh podaný věřitelem.

Hášová a kol. (2018) definuje úlohu insolvenčních soudů následujícím způsobem *“uložením veškeré pravomoci a příslušnosti do rukou insolvenčních soudů je projevem koncepce jednotného insolvenčního řízení, a to včetně sporů v něm vzniklých.”*

V případě splnění zákonných podmínek soud dle § 328 vydá rozhodnutí o povolení reorganizace. V Insolvenčním rejstříku je tato skutečnost identifikována jako „povolená reorganizace“.

V reorganizačním plánu je rozdělení věřitelů do skupin. Samostatné skupiny tvoří zejména:

- každý zajištěný věřitel,
- společníci a členové dlužníka,
- věřitelé, jejichž pohledávky nejsou reorganizačním plánem dotčeny.

„Reorganizační plán vymezuje právní postavení dotčených osob v důsledku povolené reorganizace, a to na základě opatření sledujících ozdravení provozu dlužníkovu podniku a uspořádání vzájemných vztahů mezi dlužníkem a jeho věřiteli.“ (Insolvenční zákon, Díl 1, § 338). Na výzvu soudu je nutno podat reorganizační plán do 120 dní.

Na Slovensku jsou dané podmínky pro sestavení posudku, který musí sestavit správce, který je zapsán v seznamu správců.

Insolvenční zákon v České republice definuje způsoby provedení reorganizace v § 341. Lze použít i více opatření najednou. Jedná se zejména o tyto opatření:

- restrukturalizace pohledávek spočívající v prominutí části dluhů nebo v odkladu splatnosti,
- prodeje majetku nebo jeho části,
- vydáním části dlužníkových aktiv věřitelům nebo převod těchto aktiv na nově vzniklou právnickou osobu,
- fúze dlužníka – právnické osoby s jinou osobou,
- vydáním akcií nebo jiných cenných papírů dlužníkem,
- zajištěním financování provozu.

Zprávu o reorganizačním plánu zpracovává předkladatel reorganizačního plánu. Součástí reorganizačního plánu je také shrnutí a zhodnocení dopadu na věřitele. Reorganizační plán se věřitelům předkládá v dostatečném předstihu před schůzí věřitelů.

Jak uvádí Veselá (2021) *„při korektním zvážení situace je zjevné, že podniků, které jsou zároveň schopné projít reorganizací a ozdravit během ní svoje hospodaření a které současně splňují podmínky úpadku podle insolvenčního zákona, musí být nutně pouze velmi omezené množství“*.

Đurica (2012) uvádí, že *„úpadek nepostihuje jenom samotného dlužníka, ale vážným způsobem dopadá i na jeho obchodní partnery, jeho zaměstnance, ale zejména na jeho věřitele. Povinnost předcházení úpadku má každý dlužník bez rozdílu, a to jak dlužník, který je podnikatelem, tak také dlužník, který není podnikatelem. V úpadku je dlužník povinen předcházet v každém čase, jak v čase, když se do úpadku dostal, tak i v čase, kdy mu úpadek teprve hrozí, dokonce i v čase, kdy mu úpadek ještě ani nehrozí.“*

Kratochvílová (2001) uvádí, že *„restrukturalizací se uskutečňuje zásadní přestavba podnikové strategie, sktruktury a procesů, výrobní náplně, všech zdrojů společnosti a jejich vzájemné provázanosti.“*

Vidová (2008) uvádí, že „*potřeba restrukturalizace společnosti je daná konkrétními změnami, které se odehrávají nejenom ve slovenské ale také ve světové ekonomice. Globalizace a její důsledky odjakživa představují pro společnost na jedné straně příležitost, avšak na druhé straně hrozbu. V tomto případě je potom na místě využití prostředků a metody restrukturalizace, která není spojená pouze s vyřešením krize ve společnosti, ale také s využitím růstových a konkurenčních schopností společnosti.*“

Skončení reorganizace oznamuje insolvenční soud rozhodnutím. Po skončení reorganizace stanovuje soud odměnu insolvenčního správce a jeho náklady. V případě, že dlužník neplní reorganizační plán, může soud přeměnit reorganizaci v konkurz. Konkurz je likvidační způsob řešení úpadku dlužníka.

Podle zákona na Slovensku může restrukturalizační plán sestavit dlužník i věřitel. Sestavený plán schvaluje soud. Po naplnění plánu ukončuje soud restrukturalizaci usnesením.

2.1 Definice reorganizace a restrukturalizace

V České republice byl úpadek podniku nejprve řešen zákonem č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání. Tento zákon však neobsahoval reorganizaci podniku. Pojem reorganizace byl poprvé zaveden až zákonem č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), který vešel v platnost od dne 1.1.2008. Před účinností tohoto zákona, který reorganizaci neřešil bylo možno použít některé nařízení a směrnice Evropské unie (EU), které tuto problematiku řešily. Vycházet bylo možno např. z Nařízení ES č. 1346/2000 a Nařízení ES č. 603/2005. Výhodou těchto nařízení je, že jsou přímo aplikovatelné do právního řádu zemí EU a nemusí být implementovány do právních řádů zemí EU. Navíc mají před národní úpravou jednotlivých zemí EU přednost. V této souvislosti dochází k maximální harmonizaci úpravy insolvenčního řízení v jednotlivých zemích EU, a tudíž není již nutné, aby se jednotlivé země podílely na implementaci směrnic. Problematiku insolvenčního práva řeší také Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/17/ES ze dne 19. března 2001 o reorganizaci a likvidaci pojišťoven nebo Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES ze dne 4. dubna 2001 o reorganizaci a likvidaci úvěrových institucí. Tyto směrnice však již nelze přímo aplikovat v dané zemi a přednost v platnosti má národní úprava, která však nesmí být v rozporu s těmito směrnicemi. Výraznou změnu insolvenčního zákona provedla Revizní novela účinná k 1. 1. 2014.

V platném insolvenčním zákoně je způsob řešení úpadku společností obsažen v druhé části, resp. ustanoveními od § 244 do § 418. Přehled zákona je následující:

- Hlava I. definuje *konkurz* ustanoveními § 244 až § 315,
- Hlava II definuje *reorganizaci* ustanoveními § 316 až § 364,
- Hlava III definuje *zvláštní ustanovení o vyloučení účinků zákona* § 365 - § 366,
- Hlava IV definuje *úpadek finančních institucí* ustanoveními § 367 - § 388,
- Hlava V definuje *oddlužení* ustanoveními § 389 až § 418.

Reorganizace podniku je sanační způsob řešení hrozícího úpadku, který může skončit až úpadkem podniku. Je definována v insolvenčním zákoně v hlavě II. V sedmi dílech je popis průběhu reorganizace od návrhu na povolení reorganizace až po skončení reorganizace. V § 316 bod 4 jsou přesně stanovené podmínky, za kterých je reorganizace povolena. Tyto podmínky jsou buď limit celkového ročního úhrnu čistého obrátu dlužníka za poslední účetní období předcházející insolvenčnímu návrhu ve výši 50 mil. CZK nebo zaměstnávání nejméně 50 zaměstnanců v pracovním poměru.

Insolvenční zákon definuje v § 5 čtyři základní zásady uplatňované v rámci insolvenčního řízení:

1. insolvenční řízení musí být vedeno tak, aby žádný z účastníků nebyl nespravedlivě poškozen nebo nedovoleně znevýhodněn a aby se dosáhlo rychlého, hospodárneho a co nejvyššího uspokojení věřitelů,
2. věřitelé, kteří mají podle tohoto zákona zásadně stejné nebo obdobné postavení, mají v insolvenčním řízení rovné možnosti,
3. nestanoví-li tento zákon jinak, nelze práva věřitele nabytá v dobré víře před zahájením insolvenčního řízení omezit rozhodnutím insolvenčního soudu ani postupem insolvenčního správce,
4. věřitelé jsou povinni zdržet se jednání, směřujícího k uspokojení jejich pohledávek mimo insolvenční řízení, ledaže to dovoluje zákon.

Z těchto zásad lze vyvodit celý průběh insolvenčního řízení v členění do jednotlivých fází:

- fáze návrhová – podání návrhu na insolvenční řízení,
- fáze zjišťovací,
- fáze rozhodování o způsobu řešení úpadku,
- fáze realizace insolvence,
- fáze ukončení insolvenčního řízení.

Na Slovensku platí zákon konkurze a reštrukturalizácii, který v třetí části v paragrafech § 108 – 165 definuje reštrukturalizaci a podmínky pro povolení reštrukturalizace. V první řadě je potřeba sestavit posudek. Soud pověří správce přípravou a vypracováním posudku. Soud vyhodnotí posudek a na základě něho může vyhovět žádosti na povolení reštrukturalizace. Poté začíná samotná reštrukturalizace a plnění reštrukturalizačního plánu. Po splnění reštrukturalizačního plánu je reštrukturalizace ukončena. Pokud nejsou splněny podmínky reštrukturalizačního plánu dochází k přeměně reštrukturalizace v konkurzu.

Podle zákona o konkurze a reštrukturalizácii „*pokud dlužníkovi hrozí úpadek nebo je v úpadku, může pověřit správce vypracováním reštrukturalizačního posudku pro účely zjištění, jestli jsou společné předpoklady na jeho reštrukturalizaci. Tímto není dotknutá povinnost dlužníka včas podat návrh na vyhlášení konkurzu.*“ Posudek musí podle zákona obsahovat následující náležitosti:

- přesné označení dlužníka,
- podrobná charakteristika podnikatelské činnosti dlužníka,
- zjištění, jestli dlužníkovi hrozí úpadek nebo je v úpadku a kdy úpadek nastal spolu se zdůvodněním, proč úpadek hrozí, případně proč úpadek nastal,
- podrobný popis opatření přijatých dlužníkem na předcházení úpadku,
- podrobný popis finanční situace a obchodní situace dlužníka,
- podrobné zhotovení právních úkonů dlužníka, při kterých je možnost s odbornou péčí předpokládat jejich odporovatelnost,
- doporučení nebo nedoporučení reštrukturalizace dlužníka spolu s podrobným zdůvodněním, proč byla reštrukturalizace doporučena nebo nedoporučena,
- den vyhotovení posudku.

Každý posudek, ve kterém správce doporučil reorganizaci musí podle zákona obsahovat následující náležitosti:

- zhodnocení věřitelů dlužníka z hlediska jejich práv a ekonomických zájmů,
- podrobný rozbor předpokladů, ze kterých je možno provoz podniku dlužníka nebo její podstatnou část zachovat, podrobný rozbor opatření potřebných na splnění těchto předpokladů a okolností odůvodňující reálnost splnění těchto opatření,
- podrobný rozbor možných metod reštrukturalizace a podmínek uskutečnitelnosti jedné nebo více variant metod reštrukturalizace spolu se zdůvodněním, proč je v případě

povolení restrukturalizace odůvodnitelné předpokládat větší rozsah uspokojení věřitelů dlužníka než v případě vyhlášení konkurzu,

- vymezení věřitelů právních úkonů dlužníka, které mají po povolení restrukturalizace dlužníka podléhat souhlasu správce.

Celkově lze shrnout, že reorganizace i restrukturalizace má mít pozitivní vliv a uspokojení věřitelů je vyšší než při prohlášení konkurzu.

2.2 České společnosti v reorganizaci

Seznam úpadců v České republice je veden v insolvenčním rejstříku. Insolvenční rejstřík je spravován Ministerstvem spravedlnosti ČR. Před platností insolvenčního zákona, resp. před rokem 2008, byli dlužníci vedeni v Evidenci úpadců. Veškeré údaje jsou veřejně dostupné.

Mezi nejznámější reorganizace v České republice patří ZOOT a.s., Františkovy Lázně SAVOY a.s., BLAŽEK PRAHA a.s. a KARA Trutnov, a.s.

Společnost ZOOT a.s. se zabývá prodejem oblečení. Tato společnost zanikla 1. 10. 2021 sloučením k datu 1. 1. 2021. Nástupnickou společností je Digital People, a.s. Povolena reorganizace byla splněna dnem 30. 4. 2020. I přesto, že byla reorganizace úspěšná, došlo pro posílení na trhu ke sloučení a pokračování obchodů pod značkou ZOOT na internetu.

Společnost Františkovy Lázně SAVOY a.s. nabízela lázeňským hostům ubytování a služby s lázeňským pobytem spojené. Společnost má schválenou reorganizaci dnem 10. 12. 2020. Reorganizační plán nebyl splněn a reorganizace byla k datu 5. 4. 2022 přeměněna na konkurz. Dne 10. 5. 2022 byly nemovitosti prodány se souhlasem insolvenčního správce novému vlastníkovi společnosti Česká hotelová, a.s.

Společnost BLAŽEK PRAHA a.s. má schválený reorganizační plán dne 12. 1. 2021. Poslední zpráva o plnění reorganizačního plánu je ze dne 14.9.2023. Podmínky reorganizačního plánu jsou plněny a společnost dále provozuje své provozovny, ale s nižším počtem zaměstnanců. Aktuálně provozuje 20 obchodů po celé České republice a 7 obchodů na Slovensku.

Společnost KARA Trutnov, a.s. je společnost, která nabízí kožešinové a kožené módy. Aktuálně provozuje 26 prodejen v České republice a 7 prodejen na Slovensku. Dne 8. 11. 2021 byl společnosti schválen reorganizační plán. Dne 1. 4. 2022 byly splněny podmínky reorganizačního plánu a společnost dále pokračuje ve své podnikatelské činnosti.

Z přehledu reorganizací u výše vyjmenovaných společností je vidět, že řešení insolvence formou reorganizačního plánu bylo dobrým řešením.

2.3 Slovenské společnosti v restrukturalizaci

Seznam úpadců ve Slovenské republice je veden v registru úpadců. Registr je spravován Ministerstvem spravedlnosti SR. Veškeré údaje jsou veřejně dostupné.

Mezi nejznámější restrukturalizace ve Slovenské republice patří například SVET ORECHOV s.r.o., Arca Capital Slovakia, a.s., Arca Investments, a.s. a Dedoles, s. r. o.

Společnost SVET ORECHOV s.r.o. prodává zboží, konkrétně nejen podle názvu oříšky, ale také sušené ovoce, cukrovinky a zdravé potraviny. Nabízený sortiment je prodáván pouze elektronickou formou přes e-shop. Společnost nemá žádnou kamennou prodejnu. Restrukturalizace byla povolena k datu 30. 1. 2020. společnost ukončila reorganizaci úspěšně dnem 9. 7. 2020 a pokračuje dál v podnikání.

Společnost Arca Capital Slovakia, a.s. se zabývá výstavbou nemovitostí v Bratislavě a v jejím okolí. Své pobočky má na Slovensku, v České republice, v Rakousku a Maďarsku. Restrukturalizace byla povolena ke dni 13. 4. 2021 a ukončena dne 16. 6. 2022. Společnost dále pokračuje ve své podnikatelské činnosti.

Na společnost Arca Capital Slovakia, a.s. navazuje společnost Arca Investments, a.s., která patří do skupiny Arca Capital. Společnost se sídlem na Slovensku vysvětluje podání návrhu na reorganizaci v České republice z důvodu toho, že v ČR má své sídlo, nachází se zde středisko hlavních zájmů společnosti a většina věřitelů zde má sídlo nebo bydliště. Restrukturalizace byla řešena vložением majetku do nově založené společnosti Noah. Restrukturalizace byla povolena dne 3. 2. 2021 a ukončena dne 27. 4. 2023. Zajímavostí je, že společnost Arca Investment, a.s. vlastní akcie ve společnosti Františkovy Lázně SAVOY a.s. v hodnotě 70 mil. CZK. Společnost dále pokračuje ve své podnikatelské činnosti.

Společnost Dedoles, s. r. o. se zabývá prodejem ponožek a spodního prádla. Za svou existenci od roku 2012 se společnost rozmohla do více zemí Evropské unie. Restrukturalizace byla povolena 4. 8. 2022 a ukončena 10. 3. 2023. Společnost dále pokračuje ve své podnikatelské činnosti.

Výše uvedené restrukturalizace dopadly s pozitivním ukončením a společnosti dále pokračují v podnikání. Oproti České republice mají také kratší délku trvání.

3 Komparace využití sanačního úpadku

Data z let 2019 až 2022 byla získána v České republice z insolvenčního rejstříku a na Slovensku z rejstříku úpadců. Jednotlivé povolené reorganizace byly zpracovány do databáze pro následné zpracovávání. Pro komparaci reorganizací v České republice a restrukturalizací na Slovensku byly data vloženy do tabulky č. 1 pro přehledné srovnání.

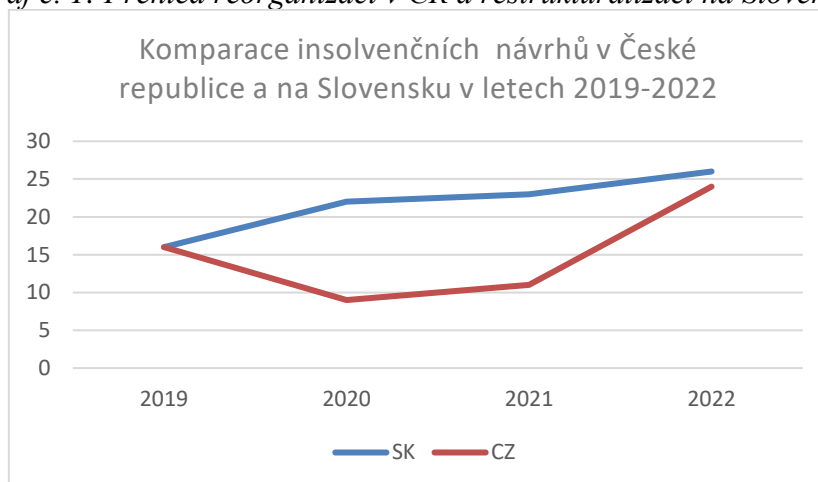
Tab. 1: Přehled reorganizací v ČR a restrukturalizací na Slovensku

Rok	SK	CZ
2019	16	16
2020	22	9
2021	23	11
2022	26	24
Celkem	87	60

Zdroj: vlastní zpracování

Data z tabulky je možno také graficky přehledně zpracovat pro následující analýzu. Zpracované data jsou v grafu č. 1.

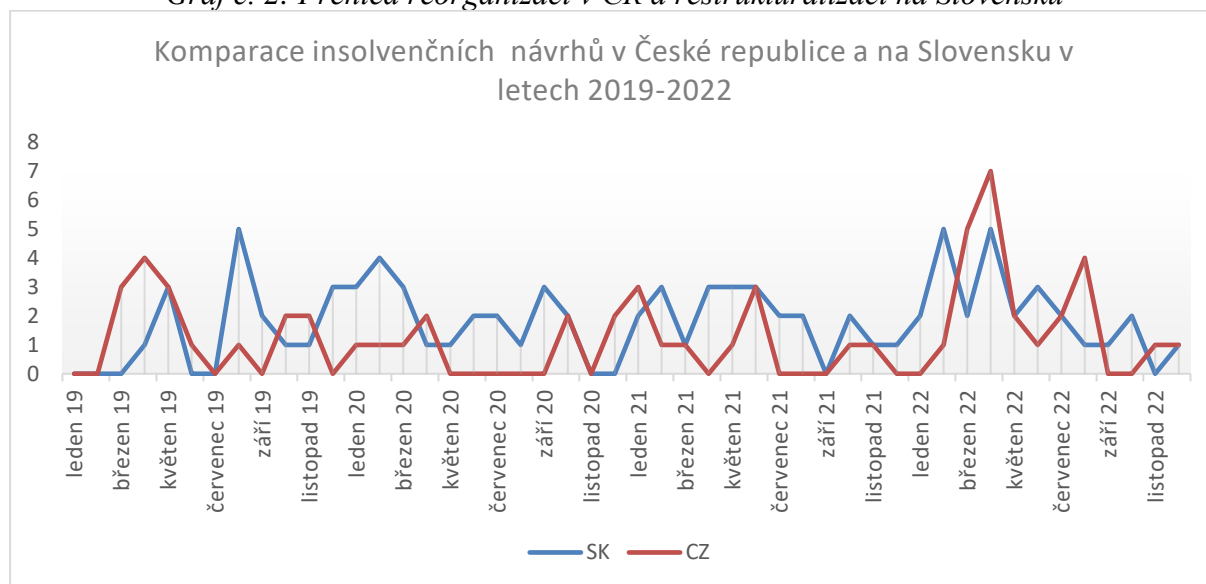
Graf č. 1: Přehled reorganizací v ČR a restrukturalizací na Slovensku

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu č. 1 je patrné, že v České republice jsou reorganizace využívány v menším počtu proti využívání restrukturalizací na Slovensku. Ještě lépe je to vidět v grafu č. 2, kde je komparace zobrazena po měsících. Na to může mít vliv jednak menší počet insolvenčních soudů v České republice (celkem 4) proti Slovensku (celkem 8), jednak také počet insolvenčních správců, kterých je v České republice celkem 417 proti počtu na Slovensku 2 075.

Graf č. 2: Přehled reorganizací v ČR a restrukturalizací na Slovensku

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu č. 2 je patrné, že počet povolených sanačních řešení úpadku podniku osciluje mezi hodnotami 0 a 8 v obou sledovaných zemích. S ohledem na počátek využívání sanačního způsobu řešení úpadku od roku 2014 je potřeba provést analýzu sanačního řešení a dopady na společnost a jejich věřitelé.

4 Závěr

Povolené reorganizace v České republice nejsou ovlivněny sezónností. Reorganizace je pro podnik výhodná pouze za určitých okolností a podmínek. Reorganizační plán může sestavit také dlužník sám, výhodnější a rychlejší je však využití insolvenčního správce. Ne každý reorganizační plán, který je soudem schválený, je také úspěšný. Některé reorganizace jsou následně přeměněny na konkurz.

Restrukturalizace na Slovensku jsou využívány více ve srovnání s Českou republikou a mají také kratší časový průběh. Sestavení restrukturalizačního plánu má v pravomoci podle zákona výhradně insolvenční správce.

V souvislosti s implementací Nařízení Evropského parlamentu a Rady do národních předpisů je doloženo, že více je využívána restrukturalizace na Slovensku než reorganizace v České republice. Z analýzy let 2019 až 2022 nelze vyvodit dopad celosvětové pandemie na podání insolvenčního návrhu.

Reorganizace i restrukturalizace jsou výhodné pro obě strany, jak pro dlužníka, tak pro věřitele. Dlužník má prostor pro získání financí na zaplacení věřitelům a věřitelé mohou získat více financí, než kdyby dlužník prohlásil konkurz.

Literatura

- [1] ĎURICA, M. (2012). *Konkurzné právo na Slovensku a v Európskej únii*. Bratislava: Eurokódex, 2012. 816 s. ISBN 9788089447312.
- [2] HÁSOVÁ, J.a kol. 2018. *Insolvenční zákon. Komentář*. 3. vydání. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-691-3.
- [3] KRATOCHVÍLOVÁ, H. (2001). *Reštrukturalizace, oživení a záchrana podniku*. Praha : Prospektrum, 2001. 158 s. ISBN 80-7175-087-5.
- [4] KRIŽAN, V. (2012). *Reštrukturalizácia podnikov*. Bratislava : Sprint 2, 2012. 392 s. ISBN 978889393909.
- [5] MARŠÍKOVÁ, J. (2017). *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. 5. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-675-0.
- [6] Nařízení Rady (ES) č. 1346/2000. (2000). *Nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000 o úpadkovém řízení*.
- [7] Nařízení Rady (ES) č. 603/2005. (2005). *Nařízení Rady (ES) č. 603/2005 ze dne 12. dubna 2005, kterým se mění seznamy úpadkových řízení, likvidačních řízení a správců podstaty v přílohách A, B a C nařízení (ES) č. 1346/2000 o úpadkovém řízení*.
- [8] POLÁČEK, T. (2017). Sensitive Analyze as a Tool for Decision Making within Reorganization of Insolvent Company. *Trendy ekonomiky a managementu*, 11(28), 63-71. <https://doi.org/10.13164/trends.2017.28.63>
- [9] SCHÖNFELD, J. (2018). *Transformace a restrukturalizace podniku*. Praha: C.H. Beck, 2018. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-690-6.
- [10] Směrnice 2001/17/ES, (2001). *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/17/ES ze dne 19. března 2001 o reorganizaci a likvidaci pojišťoven*
- [11] Směrnice 2001/24/ES. (2001). *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES ze dne 4. dubna 2001 o reorganizaci a likvidaci úvěrových institucí*.
- [12] SPRINZ, P., JIRMÁSEK, T., ŘEHÁČEK, O., VRBA, M. a ZOUBEK, H. (2019). *Insolvenční zákon: Komentář (Vydání první)*. Praha: Nakladatelství C.H. Beck, 2019. ISBN: 978-80-7400-753-8.
- [13] TRUNEČEK, J. (2000). *Restrukturalizace řízení malých a středních podniků*. Košice : PHF EU, 2000 pp. 624-632. ISBN 80-225-1308-3.
- [14] VESELÁ, J. (2021). *Insolvence 2008-2020: data, názory, predikce*. Praha: Stálá konference českého práva, 2021. ISBN 978-80-906813-3-0.
- [15] VIDOVÁ, J. (2008). *Príčiny krízy slovenských podnikov*. Herľany: In: 9. medzinárodná vedecká konferencia Trendy v systémoch riadenia podnikov, 2008. 412s. ISBN 80-8073-660-X
- [16] Zákon o konkurze a reštrukturalizácii (2023). *Zákon č. 7/2005 Z. z., o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov*.
- [17] Zákon o konkurzu a vyrovnání, (1991). *Záko č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání*.
- [18] Zákon o úpadku, 2023. *Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)*: Nakladatelství Sagit, a.s.